

Serviciul național obligatoriu - plan de lecție

Obiective pentru elevi:

- Să definească noțiunea de “serviciu național obligatoriu”.
- Să înțeleagă importanța participării cetățenești la viața întregii societăți, în societățile democratice.
- Să identifice cele mai importante aspecte și exemple referitoare la serviciul național obligatoriu în țările în care acesta se efectuează.
- Să analizeze argumentele pro și contra efectuării serviciului național obligatoriu.
- Să identifice zonele de consens și de dezacord cu alți elevi.
- Să decidă, individual sau în grup, dacă toți cetățenii adulți ar trebui să participe la realizarea serviciului național obligatoriu timp de un an; să își susțină decizia bazându-se pe argumente solide.
- Să reflecteze asupra valorii deliberării într-o societate democratică.

Problema/Întrebarea pentru deliberare

Ar trebui ca în democrația noastră toți cetățenii adulți să efectueze serviciul național obligatoriu timp de un an?

Materiale

- Desfășurarea lecției
- Anexa 1 – Ghidul deliberării
- Anexa 2 – Activitățile deliberării
- Anexa 3 – Reflecțiile elevului asupra deliberării
- Textul
- Bibliografie selectivă
- Lista cu argumente pentru problema supusa deliberării (*opțional – se folosește dacă elevii au dificultăți în identificarea argumentelor sau dacă timpul este prea scurt.*)

Serviciul național obligatoriu

1 În orice democrație, guvernul conduce conform “acordului celor guvernați”. Cetățenii
2 sunt de acord să susțină guvernul atâta timp cât acesta protejează drepturile cetățenilor și le
3 reprezintă interesele. Cetățenii nu aprobă însă întotdeauna acțiunile guvernului menite să
4 protejeze și să le reprezinte aceste interese.

5 Democrația permite oamenilor să își exprime opiniile despre aproape orice subiect.
6 Rareori toți oamenii pot fi de acord în același timp. În societățile democratice, în care oamenii
7 provin din diferite culturi și poate nu vorbesc aceeași limbă, ar putea exista și mai multe
8 contradicții cu privire la ceea ce ar trebui să facă guvernul și cât de mari ar trebui să fie taxele
9 plătite de către cetățeni pentru a îl susține. De asemenea, deseori cetățenii sunt suspicioși cu
10 privire la felul cum guvernul le protejează drepturile.

11 Modul cum o democrație se dezvoltă și permite păstrarea unității și identității naționale
12 este foarte important. Parțial pentru a satisface aceste nevoi, multe democrații au unele forme
13 ale serviciului militar sau civil național obligatoriu.

14 **Ce este serviciul național?**

15 Serviciul național înseamnă în general participarea cetățenilor la un program obligatoriu,
16 sponsorizat sau realizat de către guvern, care se adresează nevoilor publice naționale. Astfel,
17 tinerilor adulți li se cere să intre în serviciul militar pentru o anumită perioadă limitată, care poate
18 fi de la 6 luni la unul sau mai mulți ani. În acest timp, cetățenii respectivi primesc de la guvern
19 cazare, mâncare, haine și chiar o sumă modestă de bani sau guvernul le oferă un minimum nivel

20 de trai. Există două forme ale serviciului național obligatoriu: serviciul militar și serviciul civil.
21 O țară poate cere cetățenilor ei fie unul, fie ambele tipuri de servicii.

22 **Serviciul național obligatoriu: serviciul militar**

23 Acest serviciu militar este una dintre cele mai vechi forme de serviciu național, fiind
24 întâlnit atât în societățile democratice, cât și în cele nedemocratice. Țări democratice, precum
25 Austria, Brazilia, Coreea de Sud, Danemarca, Elveția, Finlanda, Germania, Israel, Mexic,
26 Norvegia, Rusia, Suedia și Turcia cer cetățenilor, bărbați și ocazional femei, să participe la
27 serviciul militar, odată cu împlinirea vârstei de 18 ani. Perioada acestui serviciu militar poate fi
28 de la câteva luni (în Elveția), până la trei ani (în Israel). Serviciul militar național deseori oferă o
29 identitate națională. În cuvântul adresat populației în mai 2006, președintele rus Vladimir Putin
30 sublinia importanța armatei, ca simbol al unității și voinței poporului. De asemenea, el și-a
31 exprimat speranța că acest tip de pregătire militară ar putea diminua problemele tinerilor, cauzate
32 de bolile cronice, dependența de băuturi alcoolice, tutun sau droguri.

33 În timpul celui de-al II-lea Război Mondial, Statele Unite s-au identificat ca o națiune
34 democratică ce reprezintă oameni ai fiecărei națiuni, luptând împreună pentru libertate. Efortul
35 SUA de a mobiliza această diversitate de țări a avut drept consecințe acceptarea socială a evreilor
36 și a catolicilor și a dus la apariția mișcărilor pentru drepturile afro-americanilor, americanilor
37 hispanici, americanilor asiatici și amerindienilor.

38 Mulți oameni se opun existenței acestui serviciu militar, datorită puterii sale de a modela
39 și influența gândirea cetățenilor. Ei atrag atenția asupra faptului că uneori guvernele pot
40 manipula populația și pot crea confuzii cu privire la diferența dintre loialitatea pe care oamenii
41 trebuie să o aibă față de țara natală și cea față de un anumit partid sau lider politic. Uneori,
42 personalul militar consideră că serviciul militar obligatoriu, folosit ca „școală” pentru cetățeni,
43 diminuează misiunea primară a armatei, care este aceea de apărare a țării. În mod similar, mulți
44 oameni care au efectuat serviciul militar obligatoriu, păstrează un gust amar al lunilor nesfârșite

45 în care efectuau diferite activități militare inutile, departe de casă. Ei pun la îndoială valorile
46 cetățeniei, datorită modului cum au îndurat acel tratament dur, care deseori este întâlnit în viața
47 militară.

48 Datorită acestor motive, grupuri precum Uniunea Comitetelor Mamelor de soldați din
49 Rusia au cerut ca în rândul forțelor armate să se înroleze ca voluntari doar soldați profesioniști.
50 Statele Unite ale Americii au în prezent o armată alcătuită în totalitate din voluntari. Cele mai
51 multe țări în care serviciul național militar este obligatoriu oferă opțiuni celor care refuză
52 efectuarea lui din motive morale, religioase sau din cauza unor probleme de sănătate. În
53 Norvegia și Suedia, cei care au obiecții cu privire la serviciul militar au alternative și pot alege să
54 devină pompieri voluntari. Estonia chiar dă posibilitatea tinerilor să aleagă singuri perioada în
55 care doresc să efectueze serviciul militar, adică oricând între 19 și 28 de ani.

56 **Serviciul național obligatoriu: serviciul civil**

57 Mai multe națiuni cer cetățenilor săi îndeplinirea serviciului național civil. Din 1944,
58 Mexic cere tuturor studenților din universități să facă parte dintr-un program în timpul ultimului
59 an de studii, înainte de absolvire. Studenții la medicină trebuie să devină voluntari, lucrând în
60 comunități defavorizate, pentru un an, înainte de a primi diploma de absolvire. Costa Rica nu
61 cere cetățenilor efectuarea serviciului militar, dar are cerințe similare pentru medici, care trebuie
62 să lucreze în comunități dezavantajate, înainte de primi licența de medic. În Nigeria, acest tip de
63 serviciu este cerut absolvenților din universități, inclusiv tehnice, care au sub 30 de ani, excepție
64 făcând cei care au absolvit cu onoruri sau cei care intră în poliție sau în armată. În cadrul
65 serviciului național, Egiptul cere tinerelor absolvente de liceu, care sunt scutite de serviciul
66 militar, să muncească pentru șase luni în cadrul unor centre în care se învață cultură generală sau
67 să efectueze o muncă similară.

68 Alte țări, precum Africa de Sud, China, Kenya, Marea Britanie oferă cetățenilor
69 posibilitatea de a se înscrie voluntar în anumite programe sponsorizate de către stat. În Statele

70 Unite, Corporația pentru Serviciul Național și Comunitar sponsorizează diferite servicii
71 comunitare pe care cetățenii le pot realiza. Aproximativ 70.000 americani, având 17 ani sau mai
72 mult, participă anual în programul Americorps, creat pentru a satisface nevoile în educație,
73 mediu înconjurător, siguranță publică, securitatea spațiului privat și alte sectoare. Membrii
74 Americorps primesc burse academice în schimbul implicării ca mebru activ timp de un an.

75 Semnificativ este faptul că în acest program de voluntariat se implică deseori cetățeni mai
76 în vârstă, care au o mai mare experiență de viață. De exemplu, prin intermediul Corpului
77 Seniorilor din SUA, aproape 500.000 de americani, având peste 55 de ani, au participat în acest
78 program ca voluntari, fie ca bunici adoptivi, fie ca însoțitori ai unor vârstnici. În ianuarie 2002,
79 președintele George W. Bush a cerut americanilor să-și dedice cel puțin doi ani din viață - sau
80 4000 de ore – pentru servicii naționale și voluntariat. El a creat Corpul Libertății din SUA, ca
81 mod de promovare a voluntariatului și ca o cale de a coordona oportunitățile de voluntariat
82 oferite prin programe federale. Cu toate acestea, nu există susținere federală pentru cei ce
83 activează în Corpul Libertății din SUA.

84 **Serviciul național obligatoriu: susținători și opozanți**

85 Cei ce susțin serviciul național obligatoriu argumentează că acesta poate contribui la
86 creșterea devotamentului cetățenilor față de țară și a responsabilității față de cei din jur. În opinia
87 lor, serviciul nacional scoate în evidență cetățeni cu diferite moduri de viață și din diferite părți
88 ale țării și evidențiază experiențele lor pozitive și oportunitățile care contribuie la creșterea
89 mobilității în societate. Susținătorii spun că serviciul național ajută oamenii să își construiască
90 stima de sine, dezvoltă abilități de muncă și îi învață pe aceștia ce înseamnă responsabilitatea
91 civică. În același timp, serviciul național oferă o însemnată cantitate de forță de muncă, atât
92 pentru rezolvarea unor probleme naționale, cât și ca ajutor în anumite situații de urgență.

93 Atunci când li se aduce argumentul că serviciul național nu ar trebui să fie obligatoriu, ei susțin
94 că multe alte îndatoriri cetățenești sunt obligatorii, de la plățirea taxelor, până la trimiterea
95 copiilor la școală. Serviciul național - spun ei - este o obligație cetățenească rezonabilă.

96 Oponenții ideii de efectuare a serviciului național obligatoriu argumentează că astfel sunt
97 puse interesele statului mai presus de drepturile cetățenilor. Se încalcă un principiu democratic
98 important, cel al libertății individuale și al limitării guvernamentale. Oponenții realizării
99 serviciului național obligatoriu, fie militar, fie civil, spun că acest serviciu este folosit pentru a
100 dezvolta în cetățeni spiritul de supunere necondiționată față de stat, care va fi mult mai puternic
101 astfel decât dacă li se oferă independența de a alege singuri. De asemenea, ei afirmă că modul în
102 care se realizează acest serviciu este prost ghidat de către guvern, scump și inefficient. Extinderea
103 programelor serviciului național militar sau civil va contribui doar la diminuarea importanței pe
104 care o au donațiile private și a binelui pe care îl pot face acestea. Cei ce se opun acestui serviciu
105 național consideră că interesele oamenilor sunt cel mai bine susținute și apărate de către oameni
106 și nu de către guvernanți. În opinia lor, serviciul național nu înseamnă o modalitate de a promova
107 ideea responsabilității civice.

108 Felul cum democrațiile dezvoltă sau mențin sentimentul unității naționale și satisfac
109 nevoile cetățenilor reprezintă întrebări majore, deopotrivă pentru guvernanți și populație. În orice
110 caz, dacă serviciul național obligatoriu -civil sau militar- reprezintă un instrument util sau nu,
111 este un subiect de deliberare atât pentru cetățeni, cât și pentru politicieni.

Serviciul național - Bibliografie selectivă

Bandow, Douglas, “Serviciul Național: Aceeași utopie”, din *Analiza politicii Cato* nr.190, (Institutul Cato, Washington, DC , 15 martie, 1993), <http://www.cato.org/pubs/pas/pa-190.html>.

Bass, Melissa, “Serviciul Național în America: (Dis)Conexiuni ale politicii de-a lungul timpului”, *CIRCLE Working Paper 11* (Centrul pentru Informații și Cercetări asupra Învățării și Implicării Civice, College Park, Maryland, octombrie 2003), <http://www.civicyouth.org/PopUps/WorkingPapers/WP11Bass.pdf>

Brookings Institution, “Servim împreună: Serviciul Național și viitorul cetățeniei”, Symposium Transcript, Washington, DC, 30 iulie, 2003, <http://www.brook.edu/comm/events/20030730.pdf>.

“Conscription,” *Wikipedia* (St. Petersburg, FL: Fundația Wikipedia, 2005), <http://en.wikipedia.org/wiki/Conscription>.

“Corporația pentru Serviciul Național și Comunitar al statelor Unite”, (Washington, DC: CNS, 2005), <http://www.cns.gov/>.

DiLorenzo, Thomas J., “Serviciul Național: o soluție în căutarea unei probleme”, *Om liber: idei despre libertate*, (Irvington-on-Hudson, NY: Fundația pentru Educație Economică, martie 1990), Vol. 40: 3, <http://www.fee.org/publications/the-freeman/article.asp?aid=585>.

Epstein, Edward, “ Serviciul public: îndemn către americani de a îl efectua”, *San Francisco Chronicle* (6 ianuarie, 2002), p. A-3, <http://www.cityyear.org/pressroom/clipp.cfm?Clipp=MakingAmericans&CatID=5>.

“Pentru viață și libertate”, Rezoluție la cel de-al treilea Congres Internațional al Mamelor soldaților (Moscova: Uniunea Comitetelor Mamelor soldaților din Rusia, 2002), <http://www.ucsmr.ru/english/ucsmr/congress/ resolution / resolution1.htm>.

Putin, Vladimir, “Cuvânt anual către Federația Rusă”, Kremlin, Moscova (10 mai, 2006), http://president.kremlin.ru/eng/speeches/2006/05/10/1823_type70029type82912_105566.shtml.

Spalding, Matthew, Krista Kafer, “AmeriCorps: O idee încă necorespunzătoare pentru Serviciul Cetățenesc”, (Washington, DC: Fundația Heritage, 28 iunie, 2002), <http://www.heritage.org/Research/UrbanIssues/BG1564.cfm>.

Stroud, Susan, “Serviciul Național pentru Tineri în 16 țări” din *A doua Conferință Națională pentru Tineri : Viitorul nostru este acum* , International Perspectives, Glenelg, Australia de Sud, (2000), http://www.thesource.gov.au/ ausyouth/conf_pdf/pg85.pdf.

“Unchiul Sam are nevoie de tine: Este Serviciul Național răspunsul?”, *Drepturile Omului în Acțiune*, (Los Angeles, CA: Constitutional Rights Foundation, martie 1988), Vol. 4: 4.

Serviciul național obligatoriu- întrebarea pentru deliberare cu argumente

Ar trebui ca în democrația noastră toți cetățenii adulți să efectueze serviciul național timp de un an?

DA - Argumente pentru susținerea întrebării de deliberare

1. Cele mai multe națiuni democratice le cer propriilor cetățeni să efectueze diferite servicii în interesul public, precum plata taxelor, trimiterea copiilor la școală sau participarea în corpul juraților. Așadar, serviciul național este o obligație cetățenească rezonabilă.
2. Datorită faptului că există o mare diversitate de opinii ale cetățenilor cu privire la anumite probleme de interes public, țările democratice trebuie să promoveze ideea de identitate națională și de scop comun printre aceștia. Serviciul național poate contribui la realizarea acestei misiuni.
3. Serviciul național oferă cetățenilor șansa de a întâlni oameni din diferite medii culturale și sociale, construindu-se astfel relații interumane, prin intermediul cărora se promovează egalitatea și mobilitatea în cadrul societății.
4. Serviciul național permite cetățenilor să contribuie la împlinirea nevoilor naționale de importanță majoră, prin crearea unei forțe de muncă, prin intermediul căreia se pot realiza diferite proiecte publice, precum: reconstrucția de parcuri sau de șosele, asistența oferită în spitale sau în școli, ajutorul oferit în timpul unor dezastre naturale sau în vremuri de criză națională.
5. Serviciul național poate reprezenta pentru cetățeni o experiență pozitivă. El contribuie la creșterea stimei de sine, dezvoltă abilități și calități de lider și promovează responsabilitatea civică.

Serviciul național obligatoriu- întrebarea pentru deliberare cu argumente

Ar trebui ca în democrația noastră toți cetățenii adulți să efectueze serviciul național timp de un an?

NU - Argumente pentru respingerea întrebării de deliberare

1. Democrația se bazează pe respectul pentru libertatea individuală și pentru existența unor limite ale modului cum un guvern își desfășoară activitatea. Serviciul național încalcă aceste principii fundamentale ale democrației. Mai ales serviciul militar obligatoriu este cel care creează situații problematice, deoarece el servește atât nevoilor societăților bazate pe regimuri totalitare, dictatoriale, cât și celor bazate pe regimuri democratice.
2. Serviciul național nu este necesar într-o democrație. Interesele populației sunt cel mai bine servite de către populația însăși, nu de către guvern. Când oamenii încearcă să își împlinescă nevoile și să își urmeze visurile, guvernul va ține cont de dorințele populației, nu de cele ale guvernului însuși.
3. Serviciul național presupune multă birocrație, precum și alocarea unor mari sume de bani. Toate aceste costuri ar putea fi direcționate către nevoile reale ale cetățenilor.
4. Serviciul național va pune oamenii în situația de a efectua munci doar pentru că trebuie. Lucrând în proiecte neînsemnate, cetățenii vor ajunge să respingă ideea de a-și dovedi în acest fel patriotismul. Ei ar putea să fie reticenți la acest gen de muncă și datorită faptului că alți cetățeni realizează activități tot în folosul comunității într-un mod mult mai atractiv și mai ușor. De aceea, inechitatea în aceste activități doar va agrava respingerea unui astfel de program obligatoriu.
5. Serviciul național lovește în societatea civilă. Cetățenii vor învăța să se bazeze numai pe ceea ce le oferă guvernul, în loc să își utilizeze propriile calități, abilități și resurse pentru a se pune în slujba aproapelui.

Mai mult decât atât, serviciul militar obligatoriu, folosit ca „școală” pentru cetățeni, diminuează misiunea primară a armatei, care este aceea de apărare a țării.